

ปัญหาการก่อมลพิษทางอากาศ
ภาคเกษตรกรรม

การศึกษาการแก้ปัญหาความขัดแย้งของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
เขตการศึกษา 12

มนูญ คงทน

22 ก.ค. 2546

160913

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

มีนาคม 2545

ISBN 974-616-148-2

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบปากเปล่าวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

.....ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดร. สุนทรายุทธ)
.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพรัตน์ วงษ์นาม)

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

.....ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดร. สุนทรายุทธ)
.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์เชาวน์ มณีวงศ์)
.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนทร บำเรอราช)
.....กรรมการ
(ดร.ประเสริฐ สมพงษ์ธรรม)
.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพรัตน์ วงษ์นาม)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.ประทุม ม่วงมี)
วันที่ 19 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2545

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความกรุณาให้คำปรึกษา และช่วยแนะนำแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างดียิ่ง จากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธร สุนทรายุทธ์ ซึ่งเป็นประธานควบคุมวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพรัตน์ วงษ์นาม กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ซึ่งทำให้ผู้วิจัยได้รับแนวทางในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ และประสบการณ์อย่างกว้างขวาง ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ดังปรากฏชื่อในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ที่ได้ให้ความกรุณา และอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม รวมทั้งข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการทำวิจัย และข้าราชการครูที่ตอบแบบสอบถามทุกท่านที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณทุก ๆ ท่าน ที่ได้ให้ความช่วยเหลือ ซึ่งเป็นกำลังใจสำคัญอย่างยิ่งในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้สำเร็จด้วยดี

มนูญ คงทน

40910099 : สาขาวิชา : การบริหารการศึกษา : ศศ.ม. (การบริหารการศึกษา)

คำสำคัญ : การแก้ปัญหาความขัดแย้ง/ประสิทธิผล/ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา

มโนญ คงทน : การศึกษาการแก้ปัญหาความขัดแย้งของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 12 (A STUDY OF THE CONFLICT MANAGEMENT STRATEGIES AND EFFECTIVENESS OF PRIMARY SCHOOLS UNDER THE OFFICE OF NATIONAL PRIMARY EDUCATION COMMISSION IN EDUCATIONAL REGION 12)
 อาจารย์ผู้ควบคุม : ดร. สุนทรายุทธ, Ph.D., ไพรัตน์ วงษ์นาม, ค.ด., 154 หน้า. ISBN 974-616-148-2

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาการแก้ปัญหาความขัดแย้งของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 12 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน เพศ และอายุของครู

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา เป็นข้าราชการครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 12 รวม 305 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ แบบสอบถามที่ใช้มีความเชื่อมั่น = 0.95 สถิติที่ใช้คือ คะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และสหสัมพันธ์อย่างง่าย

ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า

1. การแก้ปัญหาความขัดแย้งของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา จำแนกตามขนาดโรงเรียน เพศ และอายุของครูที่ต่างกัน พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ใช้วิธีการแก้ปัญหาความขัดแย้งแบบวิธีการกลบเกลื่อน การประนีประนอม การเผชิญหน้าอยู่ในระดับมาก ส่วนวิธีการใช้อำนาจ การถอนตัว อยู่ในระดับน้อย
2. การเปรียบเทียบการแก้ปัญหาความขัดแย้งของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา จำแนกตามขนาดโรงเรียน เพศ และอายุของครูที่ต่างกัน พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา มีการใช้วิธีการแก้ปัญหาความขัดแย้งที่แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
3. ระดับประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษา จำแนกตามขนาดโรงเรียน เพศและอายุของครูที่ต่างกัน พบว่า โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 12 มีประสิทธิผลของโรงเรียนแต่ละด้านอยู่ในระดับมาก
4. การเปรียบเทียบประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษาแต่ละด้าน จำแนกตามขนาดโรงเรียน เพศ และอายุของครูที่ต่างกันพบว่า ประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษาแต่ละด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
5. ความสัมพันธ์ระหว่างการแก้ปัญหาความขัดแย้งแต่ละวิธีของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิผลของโรงเรียน พบว่า วิธีการถอนตัว การกลบเกลื่อน การประนีประนอม การเผชิญหน้า มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลโดยรวมของ โรงเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนวิธีการใช้อำนาจมีความสัมพันธ์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติกับประสิทธิผลโดยรวมของโรงเรียน

40910099 : MAJOR : EDUCATION ADMINISTRATION ; M.ED. (EDUCATIONAL ADMINISTRATION)
 KEYWORD : THE CONFLICT MANAGEMENT STRATEGIES/THE EFFECTIVENESS OF SCHOOLS/
 PRIMARY SCHOOLS

MANOON KONGTHON : A STUDY OF THE CONFLICT MANAGEMENT STRATEGIES AND
 EFFECTIVENESS OF PRIMARY SCHOOLS UNDER THE OFFICE OF NATIONAL PRIMARY
 EDUCATION COMMISSION IN EDUCATIONAL REGION 12 . THESIS ADVISORS : DHORN
 SUNTRAYUTH, PH.D., PAIRAT WONGNAM, PH.D., 154 P. ISBN 974-616-148-2

The purpose of this study was to study the relationship between the conflict management strategies and effectiveness of primary schools, as classified by sex, age of the teacher and size of schools.

The sample of this study consisted of 305 teachers in primary schools under the office of national primary education commission in educational region 12.

The research instruments used in this study were a 5 – level rating scale questionnaires on the conflict management strategies and the effectiveness of primary school, of which the reliability was at .96. Mean, standard deviation, t – test, one – way analysis of variance and simple correlation were used as statistical device.

The study revealed as follows :

1. Confrontation, smoothing, compromising were more used than forcing and avoiding.
2. No significant difference in conflict management strategies was found among the schools.
3. The effectiveness of primary schools both as a whole and by each dimension was at high level.
4. No significant difference in effectiveness by each dimension was found among the schools.
5. Avoiding, smoothing, compromising, and confrontation were positively correlated with the effectiveness of schools as a whole at level .05. Forcing was not correlated.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ซ
สารบัญภาพ.....	ญ
 บทที่	
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	4
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	5
คำถามในการศึกษาค้นคว้า.....	5
สมมุติฐานของการศึกษาค้นคว้า.....	6
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	7
กรอบความคิดในการค้นคว้า.....	9
คำนิยามศัพท์.....	11
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	14
สภาพทั่วไปของเขตการศึกษา 12.....	15
การบริหารโรงเรียนประถมศึกษา.....	16
ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา.....	16
โครงสร้างการบริหารงานภายในโรงเรียนประถมศึกษา.....	20
ความขัดแย้ง.....	21
ประสิทธิผลของโรงเรียน.....	52

บทที่	หน้า
ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า.....	62
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	66
3 วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	74
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	74
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	75
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	76
การหาคุณภาพของเครื่องมือ.....	77
การเก็บรวบรวมข้อมูลและการจัดกระทำข้อมูล.....	78
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	80
สูตรสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	81
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	83
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	83
ลำดับขั้นตอนการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	83
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	84
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	96
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า.....	96
การอภิปรายผล.....	98
ข้อเสนอแนะ.....	111
บรรณานุกรม.....	112
ภาคผนวก.....	123
ภาคผนวก ก.....	124
ภาคผนวก ข.....	138
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	154

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	75
2 สถานภาพเกี่ยวกับเพศของกลุ่มตัวอย่าง.....	84
3 สถานภาพเกี่ยวกับอายุของกลุ่มตัวอย่าง.....	85
4 ข้อมูลขนาดโรงเรียน.....	86
5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการแก้ปัญหาความขัดแย้งโรงเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียน เพศ และอายุของครู.....	87
6 การวิเคราะห์ความแปรปรวนการเปรียบเทียบการแก้ปัญหาความขัดแย้ง ของผู้บริหารโรงเรียนจำแนกตามขนาดโรงเรียน.....	88
7 การเปรียบเทียบการแก้ปัญหาความขัดแย้งของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามเพศของครู.....	89
8 การเปรียบเทียบการแก้ปัญหาความขัดแย้งของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามอายุของครู.....	90
9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษา จำแนกตามขนาดโรงเรียน เพศ และอายุของครู.....	91
10 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเปรียบเทียบประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษา จำแนกตามขนาดโรงเรียน.....	92
11 การเปรียบเทียบประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษา จำแนกตามเพศของครู.....	93
12 การเปรียบเทียบประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษา จำแนกตามอายุของครู.....	94
13 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการแก้ปัญหาความขัดแย้งแต่ละวิธี กับประสิทธิผลโดยรวมทั้ง 4 ด้านของโรงเรียนประถมศึกษา.....	95
14 ตารางแสดงเกณฑ์อายุโดยเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง.....	139

15	ตารางแสดงค่าอำนาจจำแนกรายข้อและความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม.....	140
16	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการแก้ปัญหาความขัดแย้งของผู้บริหาร ด้วยวิธีการถอนตัว จำแนกตามขนาดโรงเรียน เพศ และอายุของครู.....	142
17	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการแก้ปัญหาความขัดแย้งของผู้บริหาร ด้วยวิธีการใช้อำนาจ จำแนกตามขนาดโรงเรียน เพศ และอายุของครู.....	143
18	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการแก้ปัญหาความขัดแย้งของผู้บริหาร ด้วยวิธีการกลบเกลื่อน จำแนกตามขนาดโรงเรียน เพศ และอายุของครู.....	144
19	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการแก้ปัญหาความขัดแย้งของผู้บริหาร ด้วยวิธีการประนีประนอม จำแนกตามขนาดโรงเรียน เพศ และอายุของครู.....	145
20	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการแก้ปัญหาความขัดแย้งของผู้บริหาร ด้วยวิธีการเผชิญหน้า จำแนกตามขนาดโรงเรียน เพศ และอายุของครู.....	146
21	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับประสิทธิผลของโรงเรียน ด้านความสามารถผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง จำแนกตาม ขนาดโรงเรียน เพศ และอายุของครู.....	147
22	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับประสิทธิผลของโรงเรียน ด้านความสามารถพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก จำแนกตาม ขนาดโรงเรียน เพศ และอายุของครู.....	148
23	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับประสิทธิผลของโรงเรียน ด้านความสามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมที่บีบบังคับได้ จำแนกตาม ขนาดโรงเรียน เพศ และอายุของครู.....	149
24	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับประสิทธิผลของโรงเรียน ด้านความสามารถแก้ปัญหาในโรงเรียนได้เป็นอย่างดี จำแนกตาม ขนาดโรงเรียน เพศ และอายุของครู.....	151

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบความคิดในการศึกษาค้นคว้า.....	10
2 ผลที่เกิดจากความขัดแย้ง.....	35
3 รูปแบบการแก้ปัญหาความขัดแย้ง.....	42
4 ตารางการจัดการของเบลคและมูตัน.....	45
5 ความสัมพันธ์การแก้ปัญหาความขัดแย้ง.....	49
6 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับความขัดแย้งกับประสิทธิผลขององค์การ.....	60